

ODLIKOVANJE

Fra Boni Šapina
osnivač Muzeja u Fojnici

Odlukom predsjednika Republike odlikovan je Fra Bono Šapina osnivač i realizator Muzeja u Franjevačkom samostanu u Fojnici

ORDENOM BRATSTVA I JEDINSTVA SA SREBRNIM VIJENCEM

Predavajući ovaj orden predstavnik predsjednika Republike rekao je doslovno: posebno se ističete u radu na očuvanju kulturne baštine Fojnice i njene okolice. Kolike ste napore uložili na tom planu skupa sa svojom subraćom, najbolje pokazuje muzej i knjižnica Franjevačkog samostana u Fojnici. Kao zagovarač očuvanja kulturnog bogatstva Fojnice u suradnji sa muzealcima Vi ste to neprocjenjivo narodno blago sistematizovali i muzejske eksponate sa starodrevnim knjigama tako sačuvali i izložili dostupnosti svim naučnim radnicima, svim domaćim i stranim turistima, tako da je i na taj način naša Fojnica dobila sve više svoju afirmaciju u javnosti o svojoj prošlosti, sadašnjosti i budućnosti".

Srdačno čestitamo kolegi Fra Boni Šapina na zasluženom priznanju.

RIM - PALLAZZO DELLE ESPOSIZIONI
IZLOŽBA IVANA LACKOVIĆA CROATE

4. srpnja 1974. godine u najvećoj izložbenoj palači grada Rima "Pallazzo delle Esposizioni" otvorena je izložba slika, crteža i grafika danas svakako jednog od najpoznatijih svjetskih umjetnika Ivana Lackovića Croate. U osam izložbenih dvorana umjetnik se predstavio publici sa oko osamdeset ulja na staklu, četrdeset crteža i dvije litografske mape "Zodijak" i "Planetarium". Na otvorenju, kome je prisustvovalo oko tisućpetsto uzvanika govorili su gradonačelnik Rima Clelio Darida, jugoslavenski ambasador u Rimu Mišo Pavičević i veliki talijanski književnik i povjesničar umjetnosti Giancarlo Vigoreli. Govornici su istakli značaj te izložbe za zbližavanje dvaju naroda na kulturnom polju i poželjeli još bolju suradnju. Giancarlo Vigoreli govorio je iscrpno o djelu Ivana Lackovića Croate te između ostalog rekao: "Na svaki je način dokumentirano da od Rousseaua pa do razdoblja 1930 - 1940. primat naivne umjetnosti pripada Francuskoj. Međutim, od 1945. godine pa do danas, premda se odaje priznanje naivcima Italije, Njemačke, Švicarske, Rumunjske, Nizozemske, Poljske, Sjedinjenih Američkih Država, Haitija i Brazilije, primat je prešao na jugoslavenske naivce, bilo zbog velikog širenja i masovnosti fenomena, bilo zbog pojedinih ličnosti od kojih su neke sasvim posebne.... . Jugoslavenski naivci bili su oni koji su odredili ili barem potponogli procvat naivne umjetnosti u cijeloj Evropi i u svijetu. Ivan Lacković Croatia jedna je od ovih glavnih ličnosti. Iako ova velika samostalna izložba u Pallazzo delle Esposizioni u Rimu odaje čast njemu i mi smo počašćeni i zadovoljni što je on prisutan među nama". Svakako da je ova

Postav izložbe slika, Ivana Lackovića, u Rimu

Fotografija: Božo Biškupić

tvrdnja Giancarla Vigorelija o primatu jugoslavenske naivne umjetnosti i veličini Lackovićeve ličnosti u svijetu, vjerodostojna, jer je ona rezultat njegova dugogodišnjeg rada i iskustva na tom području.

Lacković se na ovoj izložbi predstavio publici izborom radova nastalih u posljednjih deset godina i pokazao da je umjetnik velikih mogućnosti, umjetnik kome je dovoljno da dodirne papir olovkom ili perom, staklo kistom i da ga svatko prepozna. Malo je umjetnika u nas za koje možemo sa sigurnošću tvrditi da su ostvarili takovu grafičku cjelinu kao Lacković. Naravno razlog je tome ne samo veliki talenat već i uporan dugogodišnji rad. On je ustrajno ne plašeći se n o v o g a uvijek kretao dalje, pa je njegova produktivnost kao slikara, crtača, scenariste i ilustratora upravo zadivljujuća. Jednako kao i crtež fasciniraju stakla osebnom poetičnošću i misaonošću. To su slike pune čežnje za rodnim krajem, dugim i hladnim podravskim zimama, tužnim pogrebnim povorkama, a dosta rijetko i veselim seljačkim običajima.

Duboki utisak na publiku ostavila su njegova najnovija nadrealistička ostvarenja, litografski listovi iz dvaju mapa. To je novi Lacković do sada širokoj publici nepoznat, pa Vigoreli oduševljeno govori: "Veliko je divljenje bilo usmjereno, ne samo na slike već i na dvije divne mape litografija "Zodijak" i "Planetarium"....." Vigoreli je svoj govor završio s rečenicom "Etičko i poetsko jedinstvo cijelog Lackovićeovog opusa odnijelo je pobjedu, naišlo na puno priznanje kritike i publike."

Svakako bio je to događaj sezone u Rimu, te je ovom izložbom Lacković pokazao da je danas jedna od najvećih ličnosti suvremene svjetske umjetnosti.

Na izložbi je bio prikazan i film o autoru i njegovim radovima. Izložbu prati bogato opremljen katalog s devet kolor i četiri crno bijele reprodukcije. Tom prigodom su štampani pozivnica i plakat u boji. Izložba je trajala mjesec dana /VII 1974./.

Božo Biškupić

M. U d o v č i ć

TRAVNIK U VRIJEME VEZIRA

U izdanju Zavičajnog muzeja u Travniku izašla je publikacija pod naslovom "Travnik u vrijeme vezira" (1699-1851). Iako autor svoj rad snatra skromnim prilogom historiji Travnika, tada najznačajnijeg administrativno-upravnog centra cijele Bosne i Hercegovine, smatrano da je ova publikacija jedan od vrijednih i značajnih priloga revalorizaciji turskog perioda u Bosni. Ovo je istovremeno i baza za muzeološku obradu iste teme u postavu Zavičajnog muzeja u Travniku. Kako u BiH nemanu u nijednom muzeju turski period muzeološki postavljen iz aspekta historičara - i ako su svagdje prisutni izvjesni artefakti iz toga vremena u većem ili manjem broju - stoga su očekivanja usmjerena na muzej u Travniku. Za travnički muzej su vezane i potencijalne mogućnosti za muzeološku obradu ove teme jer je Travnik u historiji Bosne nožda i najzna-